

Sygn. akt. I ACa 575/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący	<i>SSA Jan Sokulski</i>
Sędziowie:	<i>SA Anna Gawelko (spr.)</i> <i>SO del. Bogdan Ziemiański</i>
Protokolant:	st.sekr.sądowy Justyna Stępień

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. na rozprawie sprawy
z powództwa **Z. F.**

przeciwko (...) **S.A. w Ł.**
i R. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. w Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu

z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 878/13

I. **zmienia** zaskarżony wyrok:

1. w pkt I w części dotyczącej skapitalizowanej renty za okres od 03.12.2010r do 31.07.2011r. w ten sposób, że w miejsce kwoty 9.276zł **zasądza** kwotę 5.780 zł (pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt) oraz w części dotyczącej renty bieżącej od dnia 1.08.2011r. w ten sposób, że w miejsce renty w kwocie 800zł **zasądza** rentę bieżącą w kwocie po 600zł (sześćset) miesięcznie,

2. w pkt III o tyle, że w miejsce kwot 5.094zł i 475,17zł **nakazuje ściągnąć** od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu kwotę 5.274,17zł (pięć tysięcy dwieście siedemdziesiąt cztery 17/100) tytułem kosztów sądowych, od których powódka była zwolniona,

II. **oddala** apelację w pozostałej części,

III. **znosi** wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu zasądził od (...) S.A. w Ł. i R. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w T. na rzecz Z. F. kwotę 83.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną

krzywdę z ustawowymi odsetkami od 30.07.2013 r., kwotę 9.276 zł z tytułu renty skapitalizowanej za okres od 3.12.2010 r. do 31.07.2011 r. z odsetkami od 30.07.2013 r. oraz kwotę 800 zł miesięcznie z tytułu renty bieżącej od 1.08.2011 r. – zaznaczając, że odpowiedzialność (...) S.A. w Ł. ograniczona jest do kwoty 150.000 zł; zapłata zasądzonych kwot przez jednego z pozwanych zwalnia z obowiązku zapłaty drugiego pozwanego, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach procesu.

Powyższy wyrok Sąd oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

W dniu 3.12.2010 r. powódka schodziła schodami ze sklepu na ul. (...) w T.. Schody były oblodzone i zaśnieżone. Miejsce, gdzie znajdują się schody podlega zarządowi (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Za utrzymanie tam porządku – na dzień wypadku – odpowiedzialny był pozwany R. S. – na podstawie umowy zawartej ze Spółdzielnią. W czasie zdarzenia pozwany był związany umową z pozwaną (...) S.A., na podstawie której ubezpieczyciel zobowiązał się do pokrycia szkód spowodowanych przez pozwanego powstałych w związku m. in. z usuwaniem śniegu, lodu. Górną granicę odpowiedzialności strony ustaliły na kwotę 150.000 zł.

Wskutek obrażeń doznanych w wypadku powódka doznała nieodwracalnego uszczerbku na zdrowiu, który ma istotny wpływ na jej codzienne życie. Obrażenia prawej ręki powodują, że nie może ona wykonywać szeregu podstawowych czynności w życiu rodzinnym, wymaga pomocy innych osób.

Sąd uznał, że przy wykazanych cierpieniach związanych z wypadkiem i ich trwałych skutkach powódce należy się zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł. W związku z tym, że powódka w postępowaniu likwidacyjnym otrzymała już kwotę 17.000 zł – Sąd zasądził na jej rzecz kwotę 83.000 zł, oddalając żądanie powództwa o zadośćuczynienie w pozostałym zakresie.

Sąd uznał za uzasadnione żądanie zasądzenia renty skapitalizowanej i bieżącej – biorąc pod uwagę opinię biegłego ortopedy oraz zeznania powódki. W ocenie Sądu zasadna jest renta skapitalizowana za okres po opuszczeniu przez powódkę szpitala tj. od 12.12.2010 r. do 31.07.2011 r. W tym okresie powódka korzystała z pomocy innych osób przez cztery godziny dziennie. Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku strony nie kwestionowały stawki godzinowej określonej przez (...) w T.. Za 230 dni, licząc po 4 godziny dziennie i 13,80 zł za godzinę – powódce przysługuje renta skapitalizowana w łącznej kwocie 12.696 zł. Po uwzględnieniu otrzymanej już przez powódkę kwoty 3.420 zł, Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 9.276 zł.

Rentę bieżącą Sąd zasądził w kwocie po 800 zł miesięcznie, przyjmując, że powódka potrzebuje dziennie 2 godziny pomocy innych osób, przy stawce 13,80 zł za godzinę. Rentę Sąd zasądził na podstawie art. 444 § 2 kc.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 uksc.

Żądanie renty w pozostałym zakresie Sąd uznał za nieuzasadnione.

Pozwany (...) S.A. zaskarżył wyrok w części, w pkt I w części co do całości renty skapitalizowanej za okres od 3.12.2010 r. do 31.07.2011 r. w kwocie 9.276 zł oraz co do całości renty bieżącej od 1.08.2011 r. w kwocie 800 zł miesięcznie.

Skarżący zarzucił:

- naruszenie art. 444 § 2 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że konsekwencje, jakie odniosła powódka w wyniku wypadku w dniu 3 grudnia 2010 r. uzasadniają zasądzenie na jej rzecz renty miesięcznej z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie po 800 zł począwszy od dnia 3.12.2010 r. (renta skapitalizowana i bieżąca), podczas gdy z opinii sądowo – lekarskiej w niniejszej sprawie, nie wynika żeby istniały zwiększone potrzeby powódki – koszty opieki.

Wskazując na powyższe – skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie tylko kwoty zadośćuczynienia i stosunkowe rozliczenie kosztów w pkt III.

W uzasadnieniu apelacji – skarżący niezależnie, iż negował podstawę zasądzenia na rzecz powódki renty, dodatkowo wskazał, że stawka przewidziana przez MOPS, którą Sąd przyjął dla wyliczenia renty, jest zupełnie nieadekwatna w stosunku do kosztów ponoszonych za opiekę przez osoby najbliższe.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji jako nieuzasadnionej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny wskazuje, że podziela w pełni ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne. Podkreślenia wymaga, że pozwany nie podniósł w apelacji zarzutów naruszenia prawa procesowego; wyłącznie zarzuca naruszenie prawa materialnego – art. 444 § 2 kc.

Apelacja pozwanego w części, gdzie kwestionuje ona – co do zasady – przyznanie przez Sąd powódce prawa do renty z tytułu zwiększonych potrzeb – jest bezzasadna.

Biegły lekarz ortopeda wyraźnie stwierdził w opinii, że stan, w jakim znajduje się powódka po wypadku – ogranicza ją w czynnościach życiowych i powinna ona korzystać z codziennej pomocy osób trzecich. Biegły nie wskazał zakresu pomocy osób trzecich; zakres tej niezbędnej pomocy Sąd ustalił na podstawie zeznań powódki, którym dał wiarę. Brak jest podstaw do kwestionowania istnienia po stronie powódki konieczności korzystania z pomocy osób trzecich, przy czym konieczność udzielenia powódce pomocy w życiu codziennym jest skutkiem trwałego uszkodzenia prawej ręki w wypadku, któremu powódka uległa w dniu 3.12.2010 r. Do dnia wypadku powódka, choć była już osobą starszą, radziła sobie sama w życiu.

Niesporne jest w sprawie, że powódce pomaga przede wszystkim jej syn, mieszkający w tym samym mieście. Utrwalone jest w orzecznictwie stanowisko, że sytuacja, gdy pomocy osobie poszkodowanej w wypadku (z czynu niedozwolonego) udziela osoba najbliższa, nie pozbawia poszkodowanego prawa do żądania zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb wywołanych czynem niedozwolonym. Podzielić należy w tym wypadku stanowisko powódki wyrażone w odpowiedzi na apelację i powołane w niej orzecznictwo Sądu Najwyższego.

W świetle powyższego za trafne – co do zasady – uznał Sąd Apelacyjny rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego zasądającego na rzecz powódki rentę z tytułu zwiększonych potrzeb.

Pozostaje do rozważenia zarzut apelacji odnoszący się do stawki za 1 godzinę świadczenia pomocy, którą zastosował Sąd Okręgowy w wyliczeniu renty.

Z treści protokołu z rozprawy z dnia 25 czerwca 2014 r. (k. 168 – 169) wynika, że strony oświadczyły, że nie kwestionują dowodu z zaświadczenia (...) z dnia 22.07.2013 r., w którym wskazano stawki odpłatności za 1 godzinę usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunów Ośrodka. W ocenie Sądu Apelacyjnego stawki te – w procesie o roszczenie z deliktu – mają jedynie charakter pomocniczy i nie wiążą Sądu w sposób bezwzględny dla ustalenia w wyroku wysokości kosztów świadczenia pomocy, zwłaszcza w sytuacji, gdy z okoliczności danej sprawy wynika, że pomocy tej udzielają członkowie najbliższej rodziny.

Aktualnie w orzecznictwie przyjmuje się stawkę 10 zł za 1 godzinę jako koszt pomocy nie mającej charakteru specjalistycznego udzielonej osobie poszkodowanej. Stąd też Sąd Apelacyjny skorygował zaskarżony wyrok o tyle, że dzieląc ustalenia Sądu Okręgowego co do zakresu pomocy, której wymaga powódka, przyjął dla wyliczenia kosztów tej pomocy stawkę 10 zł za 1 godzinę. Stąd doszło do zmiany wyroku Sądu Okręgowego w pkt I i III. Apelację pozwanego w pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny oddalił na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc.